

Nr. înregistrare 18912 /2019. 08.21

Către,

AVOCATUL POPORULUI

București, str. George Vraca nr. 8, sector 1

În atenția doamnei Renate Weber

Stimată Doamnă Avocat al Poporului

Subscrisul Județul Harghita prin Consiliul Județean Harghita, reprezentat prin președinte, domnul BORBOLY CSABA, în conformitate cu art.1, art. 13, art. 14, art. 15, art. 16 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului, formulez prezenta

PETIȚIE

Prin care doresc să vă sesizez încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale elevilor înscriși în unitățile de învățământ cu predare în limba maghiară din județul Harghita, drepturi garantate prin Constituția României și de Legea Națională nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare. Consider că aceste încălcări ale drepturilor și libertăților fundamentale s-au produs în urma activității defectuoase ale :

- 1.) Ministerului Educației Naționale, cu sediul în București, str. Gen. Berthelot nr. 28-30, sector 1,
- 2.) Centrul Național de Evaluare și Examinare (C.N.E.E.), aflat în subordinea Ministerului Educației Naționale, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică potrivit prevederilor H.G. nr. 1401/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea C.N.E.E., cu modificările și completările ulterioare, specializat în evaluarea educațională, cu sediul în București, str. Gen. Berthelot nr. 26, sector 1, cod fiscal: 26311639,

În fapt solicităm să analizați posibila încălcare ale următoarelor prevederi:

A. Art. 1. aliniatul (5) din Constituția României

(5) În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

B. Art. 6, aliniatul (1) și (2) din Constituția României

(1) Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.

(2) Măsurile de protecție luate de stat pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității persoanelor aparținând minorităților naționale trebuie să fie conforme cu principiile de egalitate și de nediscriminare în raport cu ceilalți cetățeni români.

C. Art. 32, alin. (1) și (3) din Constituția României

(1) Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare.

(3) Dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și dreptul de a putea fi instruite în această limbă sunt garantate; modalitățile de exercitare a acestor drepturi se stabilesc prin lege.

D. Art. 46, Aliniatele (2), (4) și (5) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011, cu completările și modificările ulterioare:

(2) Disciplina Limba și literatura română se predă pe tot parcursul învățământului preuniversitar după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă.

(4) Testele la disciplina Limba și literatura română se elaborează pe baza programei speciale.

(5) Testele de evaluare, subiectele de examen de orice tip din învățământul preuniversitar și lucrările semestriale pentru elevii din învățământul cu predare în limbile minorităților naționale se elaborează pe baza cerințelor didactico-metodologice stabilite de Curriculumul național.

Deși, *sistemul românesc de învățământ*, prin structura sa, oferă deschidere spre multilingvism, pe lângă formele de învățământ în limba română, *asigură cadrul legal pentru existența și funcționarea formelor de învățământ și în limbile minorităților naționale și în ceea ce privește predarea disciplinei Limba și literatura română. Aplicarea prevederilor menționate mai sus din Legea educației naționale nr. 1/2011, însă suferă întârzieri, ceea ce cauzează un dezavantaj major la testele naționale/examenele de bacalaureat pentru elevii ce urmează o formă de învățământ într-o limbă a unei minorități naționale.*

Cu toată că s-a inițiat proiectarea curriculum-ului pentru elevii care învață limba română ca a doua limbă sau ca limbă nematernă, studiul limbii române se realizează în prezent după un program specific doar la învățământul primar, precum și în clasele a V-a și a VI-a din învățământul gimnazial după programe și manuale specifice. Suntem conștienți de faptul că aplicarea noilor programe de gimnaziu se va face progresiv începând cu clasa a V-a (anul școlar 2017-2018), în deplin consens cu programul pentru clasa a IV-a, iar începând de anul școlar 2019-2020, se va introduce noul program și pentru clasa a VII-a, urmând aceeași logică, până la clasa a VIII-a (anul școlar 2020-2021). Eficiența programelor școlare, bazate pe modelul comunicativ - funcțional al limbii române, care vizează formarea competențelor de comunicare, vor fi măsurabile în rezultatele obținute de absolvenți la examenele de bacalaureat doar după finalizarea studiilor liceale de către acești elevi, abia în anul 2025.

Pentru celelalte structuri ale învățământului preuniversitar, cu predare în limbile minorităților naționale, încă nu s-a finalizat elaborarea programelor și manualelor specifice de predare a disciplinei Limba și literatura română. Pentru învățământul liceal, abia în prezent sunt în curs de derulare activitățile specifice de creare a curriculumului (planuri-cadru, programe). În funcție de validarea și aprobarea noilor planuri-cadru pentru învățământul liceal, se va trece la elaborarea programelor specifice de limbă și literatură română pentru învățământul liceal, pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară.

Având în vedere și aspectele detaliate mai sus, consider că factorii care influențează negativ însusirea limbii române de către elevii ce frecventează forme de învățământ cu predare în limba maghiară sunt: lipsa armoniei dintre conținuturile manualelor școlare, cantitatea - calitatea acestor manuale, programele școlare, metodele de evaluare și posibilitățile de învățare a limbii române, și nu în ultimul rând lipsa profesorilor calificați, precum și lipsa de formare continuă a profesorilor de limbă și literatură română.

Pentru elevii din regiunea noastră limba română este ca o a doua limbă sau ca o limbă nematernă, prin urmare, în opinia mea este necesară introducerea unei noi abordări a studierii limbii române în cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, adică cel bazat pe modelul comunicativ - funcțional al limbilor străine, care vizează formarea competențelor de comunicare prin eficientizarea învățării, predării și evaluării limbii române ca a doua limbă.

Rezultatele obținute la disciplina limba și literatura română ridică, an de an, probleme în rândul elevilor de etnie maghiară care urmează o formă de învățământ cu predare în limba maghiară și care se prezintă la Evaluarea Națională și la examenul de Bacalaureat. Reușita școlară în învățarea limbii române este redusă, acest fapt se reflectă și în notele obținute de elevi. Analizând rezultatele obținute în ultimii ani la examenele de Bacalaureat se poate afirma

că majoritatea absolvenților de liceu din județul Harghita nu reușesc să obțină nota de trecere la disciplina limba și literatura română.

Vă prezint mai jos câteva date relevante cu privire la rezultatele obținute de către absolvenții de liceu la examenele de bacalaureat din anii 2018 și 2019:

La examenul de bacalaureat din anul 2018 în județul Harghita, după soluționarea contestațiilor, din cei 2.046 de absolvenți de liceu prezenți, doar 1.188 de absolvenți au promovat examenul, ceea ce înseamnă o rată de promovabilitate de 58,06%, după ce înainte de contestații aceasta a fost de 53,69%.

Menționăm faptul că în anul 2018 după soluționarea contestațiilor la nivel național, rata medie de promovabilitate a fost de 69,7 %.

Din analiza datelor preluate de pe site-ul Inspectoratului Școlar Județean Harghita <http://eduhr.ro/web2/index.php/hu/mediakapcsolat/6318-statistici-dupa-contestatii-la-bac2018> rezultă faptul că în anul 2018, din cei 2087 absolvenți prezenți la proba Ea) disciplina de Limba și literatura română doar 1399 absolvenți (67,03%) au promovat examenul. Se precizează faptul că în anul 2018 din cei 1674 absolvenți prezenți la proba E)b) disciplina de Limba maghiară au promovat examenul 1605 de absolvenți (95,88%).

De asemenea menționez că la examenul de bacalaureat din anul 2019 în județul Harghita, după soluționarea contestațiilor, din cei 2.128 de absolvenți de liceu prezenți, doar 1.130 de absolvenți au promovat examenul, ceea ce înseamnă o rată de promovabilitate de 53,10%, după ce înainte de contestații aceasta a fost de 50,33%. Menționăm faptul că în anul 2019 după soluționarea contestațiilor la nivel național, rata medie de promovabilitate a fost de 69 %.

Cele mai slabe rezultate s-au obținut la proba de limba și literatura română, din analiza datelor preluate de pe site-ul Inspectoratului Școlar Județean Harghita <http://eduhr.ro/web2/index.php/hu/mediakapcsolat/6798-bac-statistici-dupa-contestatii-si-rezultate-finale> rezultă, că din cei 2065 absolvenți prezenți la proba Ea) disciplina de Limba și literatură română doar 1212 absolvenți (58,69%) au promovat examenul. Dorim să precizăm, că din cei 1449 absolvenți prezenți la proba Eb) disciplina de Limba maghiară au promovat examenul 1394 de absolvenți (96,20%).

De asemenea, doresc să scot în evidență că în anul 2019, în județul Harghita au fost depuse 985 de contestații din care 560 la proba E)a) Limba și literatură română, 174 la proba E)c) matematică și 70 la proba E)b) Limba maghiară.

Precizez faptul că prin adresele transmise până în prezent de către Consiliul Județean Harghita Ministerului Educației Naționale, precum și Institutului de Științe ale Educației am solicitat următoarele:

- Introducerea și punerea în aplicare pentru toate nivelurile din învățământ preuniversitar – primar, gimnazial și liceal – a noilor programe școlare, manuale școlare specifice pentru elevii care aparțin minorității naționale;
- Schimbarea modalităților de evaluare a disciplinei Limba și literatura română la evaluările naționale și la examenele de bacalaureat pentru elevii care studiază în școli/secții cu predare de limba maghiară.
- Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar, în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate către nevoile elevilor și care ar contribui la îmbunătățirea, dezvoltarea metodelor de predare a profesorilor de limba română.

Menționez faptul că din răspunsurile primite de la Ministerul Educației Naționale și de la Institutul de Științe ale Educației, rezultă că noul program adresat eleviilor din clasa a VIII-a va fi elaborat/introdus până în anul 2021, urmând ca după această dată să fie elaborat/introdus programul pentru clasele liceale.

Totodată, menționez că în anul 2018 am transmis către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, o petiție care a fost înregistrată sub nr. 4804/26.07.2018 și constituită în dosarul nr. 531/2018 la CNCD, având ca obiect predarea și învățarea limbii și literaturii române în școlile preuniversitare cu predare în limba maghiară și examinarea și evaluarea cunoștințelor.

Performanțele slabe obținute la disciplina Limba și literatura română la Evaluările Naționale, precum și la examenul de bacalaureat de către elevii care studiază în școlile cu predare în limbile minorităților naționale justifică **necesitatea introducerii în cel mai scurt timp posibil a manualelor speciale de limba și literatura română, concepute și elaborate pe baza programelor școlare pentru învățământul gimnazial, aprobată prin OMEN nr.3393/2017 privind aprobarea programelor școlare pentru învățământul gimnazial, și liceal.**

Totodată, Vă rog să ne sprijiniți, ca în cel mai scurt timp posibil, să fie concepute și elaborate programele școlare și să fie introduse manualele speciale de limba și literatura română și pentru învățământul liceal pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară și să fie schimbate regulile de evaluare la disciplina de limba și literatura

română pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară, prin asigurarea evaluării diferențiate.

Ținând cont de faptul că asigurarea schimbării modalităților/programului de evaluare și a punerii în aplicare a noilor programe, a manualelor școlare speciale/specifice al disciplinei **Limba și literatura română pentru învățământul gimnazial și liceal pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară** este parte integrantă a procesului de modernizare a sistemului de învățământ românesc, apreciez că este esențială asigurarea acestora în conformitate cu legislația în vigoară, oferind astfel șanse egale, fără discriminare elevilor minoritari, și contribuind la favorizarea integrării lingvistice, sociale, profesionale a elevilor care aparțin minorităților naționale.

Suntem convinși că această dificultate se poate soluționa numai prin urgentarea punerii în aplicare a noilor programe și a manualelor școlare speciale și prin schimbarea modalității de evaluare privind disciplina **Limba și literatura română pentru învățământul gimnazial și cel liceal**, precum prin formarea continuă a cadrelor didactice, precum și a profesorilor de limbă și literatură română

Din cele prezentate mai sus rezultă, că pentru elevii din unitățile de învățământ preuniversitar cu predare în limba maghiară, care vor susține examenele de competență și de bacalaureat în perioada 2019-2024, nu se vor asigura condițiile pentru aplicarea drepturilor prevăzute de lege în privința însușirii corespunzătoare a limbii și literaturii române, în consecință vor fi încălcate și drepturile prevăzute de aliniatele (1) și (2) din articolul. 6 al Constituției României, iar prin neaplicarea legii, **Ministerul Educației Naționale și Centrului Național de Evaluare și Examinare încalcă în mod flagrant și permanent prevederile articolului 1 aliniatului (5) din Constituția României.**

În drept, *solicităm constatarea încălcării drepturilor prevăzute în actele normative sus menționate, și obligarea Ministerului Educației Naționale și Centrului Național de Evaluare și Examinare pentru asigurarea imediată a condițiilor necesare predării limbii și literaturii române în instituțiile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale.*

În dovedirea celor de mai sus, anexăm prezentei în copie următoarele documente:

Nr.crt.	Documente	Nr. înregistrare document la
1.	Adresă de la Ministerul Educației Naționale nr.945/2019	30967/1/2019

2.	Adresă către Ministerul Educației Naționale	30967/2018
3.	Adresă către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării	23314/2018
4.	Adresă către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării	23300/2018
5.	Adresă către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării – Plângere Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România	FN/2018
6.	Adresă către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării – Plângere Asociația pentru Județul Harghita nr. 176/2018	FN/2018
7.	Adresă către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării – Plângere Csobot Erzsébet	FN/2018
8.	Adresă către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării – Plângere Tamás Antal	FN/2018
9.	Adresă către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării – Plângere Csobot Bernadett	FN/2018
10.	Adresă către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării – Plângere Kedves Piroska	FN/2018
11.	Adresă de la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nr. 4804/2018	21628/2018
12.	Adresă către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării	
13.	Studiu privind predarea și învățarea limbii române	16885/2018

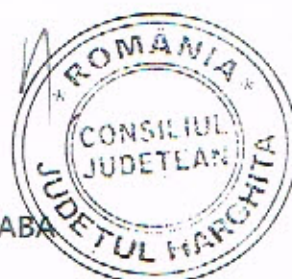

	În școlile și secțiile cu predare în limba maghiară ale județului Harghita	
14.	Adresă către Ministerul Educației Naționale	20531/2018
15.	Adresă de la Ministerul Educației Naționale – nr. 270/2018	17323/1/2018
16.	Adresă către Ministerul Educației Naționale	17323/2018
17.	Adresă către Ministerul Educației Naționale	3300/2018
18.	Adresă către Ministerul Educației Naționale	10769/2017
19.	Adresă de la Ministerul Educației Naționale – Centrul Național de Evaluare și Examinare nr.568/2017	3857/2/2017
20.	Adresă de la Institutul de Științe ale Educației nr. 201/2017	3857/1/2017
21.	Adresă către Institutul de Științe ale Educației	3857/2017
22.	Adresă către Ministerul Educației Naționale	3857/2017
23.	Adresă către Ministerul Educației Naționale	26219/2015
24.	Adresă către Guvernul României – În atenția domnului ministru Victor Viorel Ponta	22679/2015
25.	Adresă către Ministerul Educației și cercetării științifice	18243/2015

Miercurea-Ciuc, 08 august 2019

Cu deosebită stimă

BORBOLY CSABA

Președintele Consiliului Județean Harghita